// NOTAT

Arbeidsmarkedet nå – juli 2022

«Arbeidsmarkedet nå» er et månedlig notat fra Analyseseksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet.
Notatet er skrevet av Johannes Sørbø, Johannes.Sorbo@nav.no, 29. juli 2022.

5 900 færre arbeidssøkere i juli

Til tross for at høy inflasjon, økt rente og logistikkutfordringer på verdensmarkedet fortsatte den positive utviklingen på arbeidsmarkedet i juli. Antallet helt ledige gikk ned med 2 800 fra utgangen av juni til utgangen av juli, mens summen av helt ledige og arbeidssøkere som deltar i arbeidsmarkedstiltak falt med 2 900, ifølge sesong- og bruddjusterte tall (figur 1). I tillegg ble det 2 600 færre delvis ledige. Samlet gikk antallet arbeidssøkere registrert hos NAV (helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak) ned med 5 900 i løpet av juli. [1]

Ved utgangen av juli var 48 100 personer registrert som helt arbeidsledige hos NAV. Det tilsvarer 1,7 prosent av arbeidsstyrken. Bruttoarbeidsledigheten, som er summen av helt arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak, var på 58 300 personer, eller 2,0 prosent av arbeidsstyrken. I tillegg var 15 900 personer registrert som delvis arbeidsledige, noe som utgjør 0,5 prosent av arbeidsstyrken. Til sammen var 74 200 personer registrert som arbeidssøkere hos NAV i slutten av juli, noe som tilsvarer 2,6 prosent av arbeidsstyrken.

Figur 1. Antall personer registrert som helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige, bruttoledighet og summen av arbeidssøkere. Sesong- og bruddjusterte tall. Januar 2019 – juli 2022

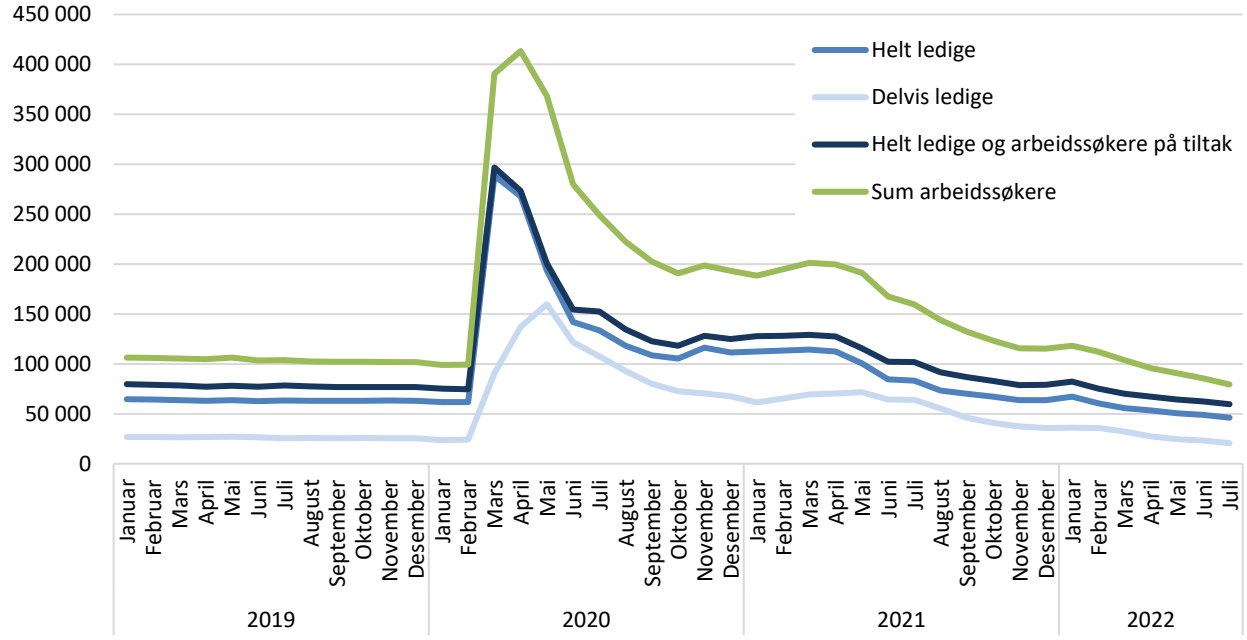

Kilde: NAV

[1] Vi sesongjusterer antallet arbeidssøkere totalt og de ulike undergruppene hver for seg. Hver enkelt undergruppe kan ha ulike sesongmønster, og det kan være perioder der mange går fra helt arbeidsledig til delvis arbeidsledig eller motsatt. Dette fører til at en addering av de ulike sesongjusterte komponentene ikke nødvendigvis gir same resultat som når en sesongjusterer totalen.

Få permitterte

Ved utgangen av juli var det registrert 3 600 permitterte arbeidssøkere hos NAV, noe som utgjør 0,1 prosent av arbeidsstyrken. Det er 1 000 færre enn i juni (figur 2), og antallet permitterte er nå tilbake på samme nivå som før pandemien. Disse tallene er ikke korrigert for sesongvariasjoner. 900 av de permitterte har bakgrunn fra industriarbeid, og dette er dermed den vanligste yrkesbakgrunnen for permitterte.

Figur 2. Antallet arbeidssøkere fordelt på permitterte og ordinære (ikke-permitterte) arbeidssøkere. Januar 2020 – juli 2022. Ikke justert for sesongvariasjoner

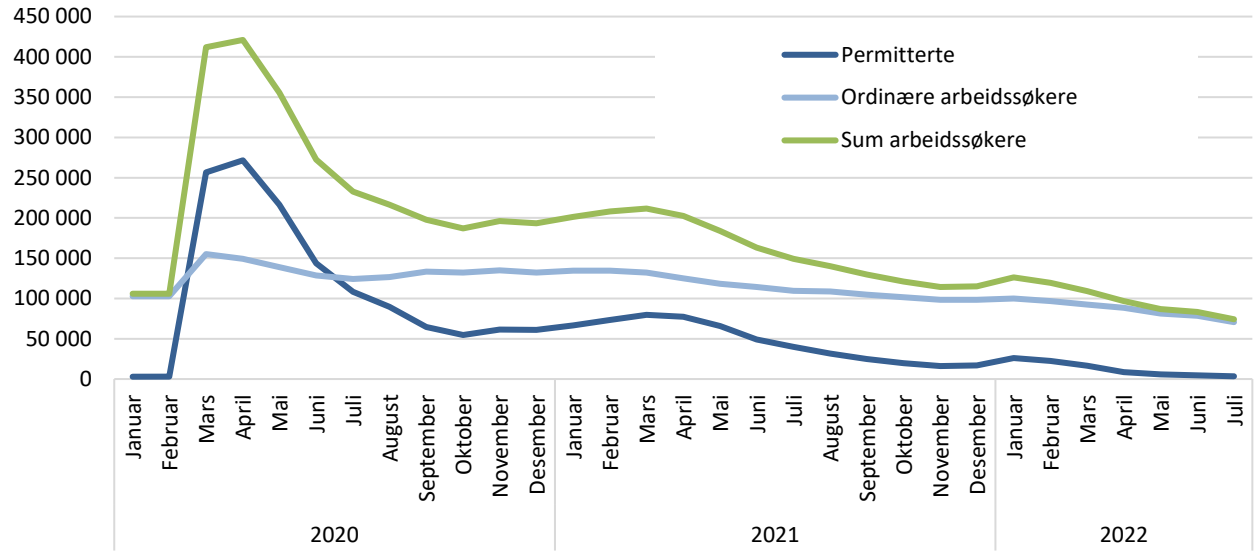

Kilde: NAV

Få nye arbeidssøkere

I løpet av juli registrerte 9 800 nye arbeidssøkere seg hos NAV, noe som tilsvarer om lag 500 per virkedag (ikke sesongjustert). Justert for normale sesongvariasjoner har antallet gått noe opp de siste månedene, men er fortsatt på et lavt nivå. 32 prosent av de nye arbeidssøkerne oppgir at de har mistet eller kommer til å miste jobben som grunn til at de registrerer seg som arbeidssøkere. 12 prosent svarer at de er permittert eller kommer til å bli permittert, og like mange at de har sagt opp eller kommer til å si opp jobben.

Utviklingen i norsk økonomi

Bruttonasjonalprodukt (BNP) for Fastlands-Norge falt 0,2 prosent fra april til mai, ifølge sesongjusterte tall fra SSB. Nedgangen skyldes i hovedsak utviklingen innen industri og varehandel. De siste månedene har husholdningene igjen vridd konsumet over mot tjenestekonsum, etter at dette var svært lavt under pandemien. I tillegg har økt grensehandel dratt ned varekonsumet i Norge. Økt inflasjon drar også ned konsumet, som samlet falt med 0,5 prosent i mai.

Inflasjonen fortsetter å øke. Fra juni 2021 til juni 2022 steg konsumprisindeksen (KPI) med 6,3 prosent, som er det høyeste som er målt siden 1988. Økte priser på drivstoff og matvarer bidro til

den økte inflasjonen. Sammen med økt rente må vi regne med at dette demper aktiviteten i norsk økonomi framover.

Utviklingen i internasjonal økonomi

Sysselsettingen i EU har tatt seg betydelig opp det siste året, og er nå klart høyere enn før pandemien mens arbeidsledigheten er lavere. Samtidig er inflasjonen svært høy, på 9,6 prosent for EU-landene samlet fra juni i fjor til juni i år. Det er særlig energiprisene som drar opp inflasjonen. Det er nå stor uro knyttet til gassleveransene fra Russland. Gassledningen Nord Stream 1 ble stengt grunnet vedlikehold 11. juli, men leveransene fra Russland ble også redusert før dette. Gassleveransene har startet igjen etter 10 dager med vedlikehold, men kun på om lag 30 prosent av rørledningens kapasitet og det er meldt at dette nå vil reduseres til 20 prosent. På grunn av krigen i Ukraina er det usikkerhet rundt i hvor stor grad Russland vil levere gass til Europa framover. Om de kutter gassen helt vil det få store konsekvenser, særlig for land som Tyskland og Italia som må regne med kraftig nedgang i økonomien i så fall.

Høy inflasjon både i Europa og USA gjør at rentene er på vei opp. I USA satte sentralbanken renten opp med 0,75 prosentpoeng i juni, som følge av at inflasjonen er på sitt høyeste nivå på 41 år. De varsler også flere renteøkninger framover. Den europeiske sentralbanken satte opp renten med 0,5 prosentpoeng i juli, den første renteøkningen på 11 år. Renten er imidlertid fortsatt på 0 prosent i eurosonen. I Storbritannia er renten på 1,25 prosent etter renteheving de siste fem rentemøtene.

Færre arbeidssøkere i alle yrkesgrupper

Antallet arbeidssøkere gikk ned i alle yrkesgrupper fra juni til juli, ifølge brudd- og sesongjusterte tall. Nedgangen var størst innen reiseliv og transport, samt serviceyrker og annet arbeid, med en nedgang på 700 personer i begge grupper. En god del av dette skyldtes færre delvis ledige. Ser vi kun på antallet helt ledige og arbeidssøkere på tiltak (bruttoledigheten) var nedgangen størst innen industriarbeid, og for personer uten registrert yrkesbakgrunn.

Sammenlignet med juli i fjor har antallet arbeidssøkere falt i alle yrkesgrupper, men i ulik grad (figur 3). Den relative nedgangen er størst innen reiseliv og transport (-68 %) og for lederyrker (-66%). Nedgangen har vært minst for personer uten registrert yrkesbakgrunn (-23 %).

Ved utgangen av juli var reiseliv og transport likevel fortsatt yrkesgruppen med høyest andel arbeidssøkere, med 4,2 prosent av arbeidsstyrken (figur 4). Andelen arbeidssøkere var lavest innen akademiske yrker, med 0,8 prosent.

Figur 3. Endring i antallet arbeidssøkere, fordelt på helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter yrkesbakgrunn. Juli 2021 – juli 2022

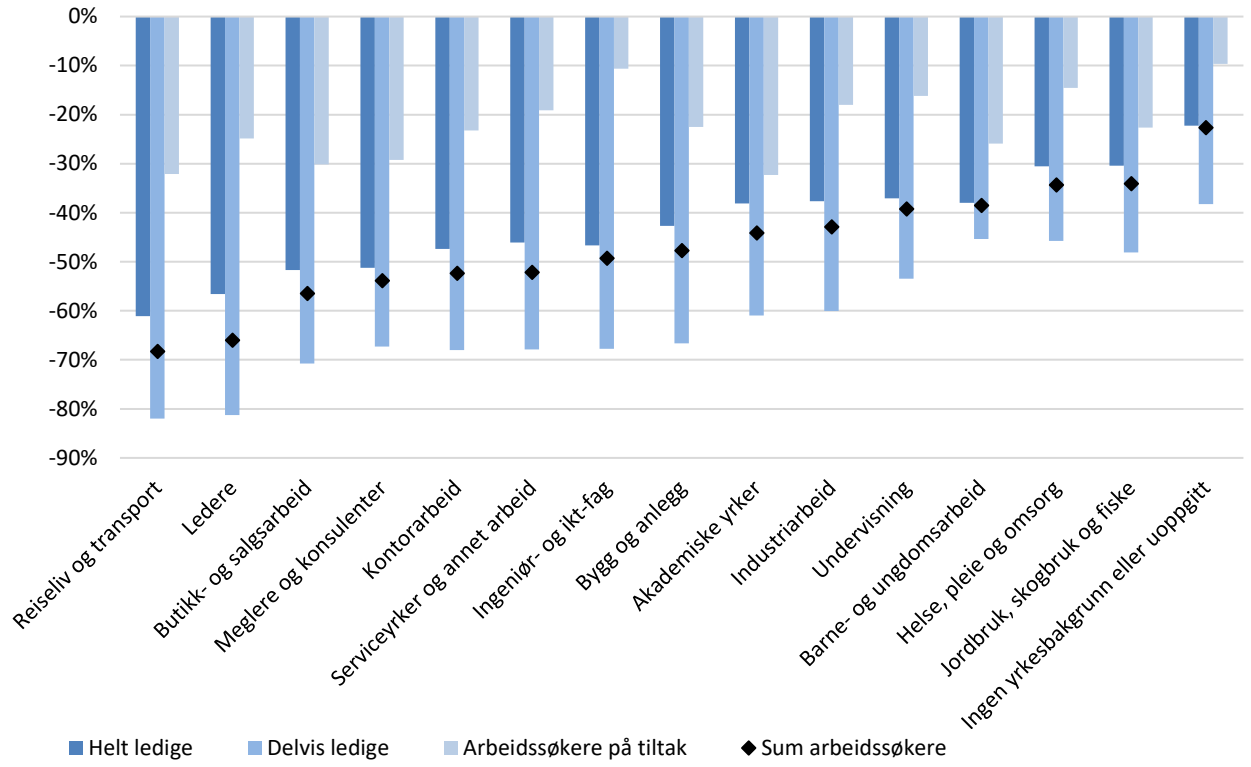

Kilde: NAV

Figur 4. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter yrkesbakgrunn.[2] Juli 2022

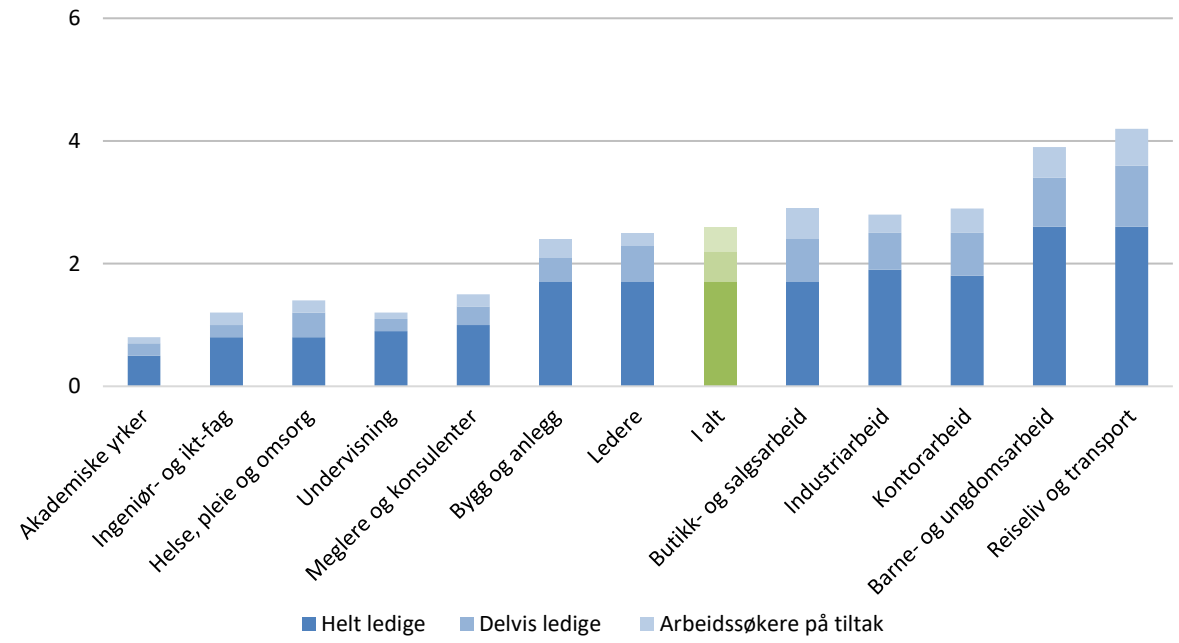

Kilde: NAV

[2] På grunn av overgang til ny tall for arbeidsstyrke er ikke yrkesgruppen jordbruk, skogbruk og fiske inkludert i denne figuren. Se «spesielle forhold» for nærmere informasjon.

Figur 5. Antall personer registrert som helt arbeidsledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledige hos NAV. Etter yrkesbakgrunn. Juli 2022

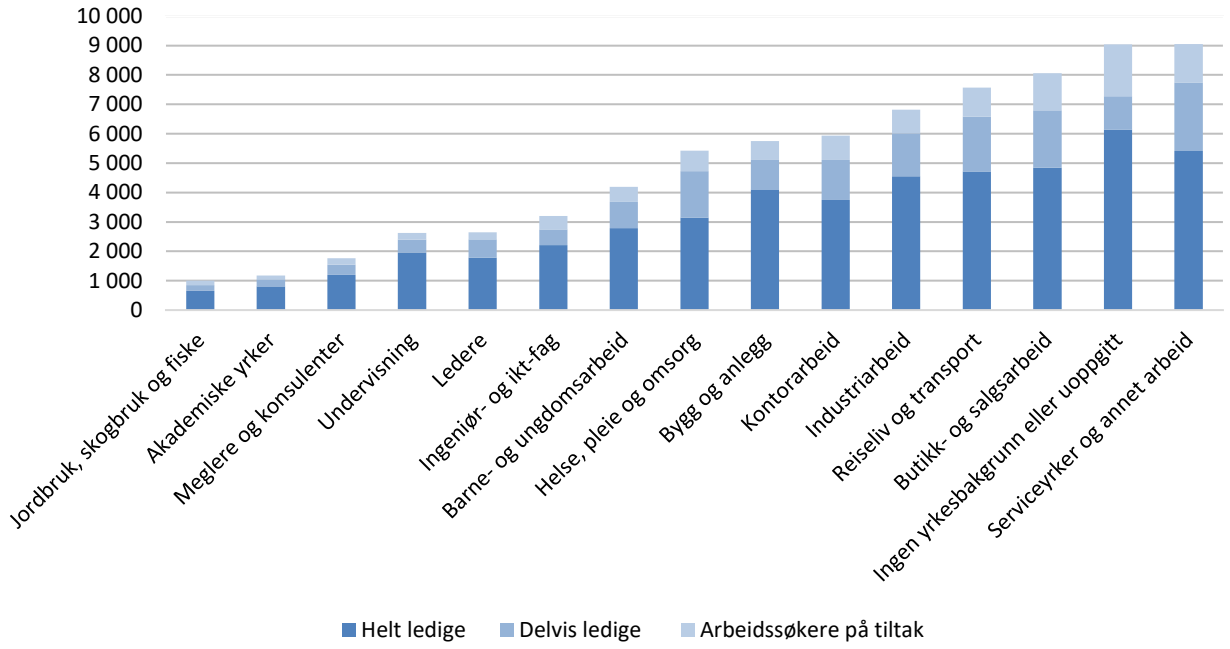

Kilde: NAV

Serviceyrker og annet arbeid

Serviceyrker og annet arbeid er den vanligste bakgrunnen blant arbeidssøkere som har registrert en yrkesbakgrunn (figur 5). Ved utgangen av juli hadde 9 000 arbeidssøkere bakgrunn fra et yrke i denne gruppen. Sammenlignet med juli i fjor har antallet arbeidssøkere gått ned med 9 900 personer (-52%). Nedgangen var størst innen rengjøring (-4 200), samt yrker innen kunst, sport og kultur (-2 100).

Butikk- og salgsarbeid

Ved utgangen av juli var 8 100 personer med denne yrkesbakgrunnen registrert som helt arbeidsledig, delvis arbeidsledig eller arbeidssøker på tiltak, noe som utgjør 2,9 prosent av arbeidsstyrken. Antallet arbeidssøkere med denne yrkesbakgrunnen har gått ned med 10 500 personer (-56 %) siden juli i fjor. Nedgangen var størst innen butikkarbeid (-5 600), fulgt av annet salgsarbeid (-4 900).

Reiseliv og transport

7 600 personer med denne yrkesbakgrunnen var registrert som arbeidssøkere ved utgangen av juli. Sammenlignet med juli i fjor er det en nedgang på 16 300 personer (-68 %). Nedgangen var størst for hovmestere, servitører og hjelpepersonell (-6 100), kokker (-3 600) og førere av transportmidler (- 3 500).

2 av 5 har vært arbeidssøkere i minst ett år

29 600 personer har vært registrert som arbeidssøkere hos NAV i minst ett år, og 15 100 av disse har vært arbeidssøkere i minst to år (figur 6). Dermed har 40 prosent av arbeidssøkerne vært registrert i over ett år. Bedringen på arbeidsmarkedet denne våren og sommeren har likevel gitt færre arbeidssøkere i alle varighetsgrupper. Den siste måneden har antallet arbeidssøkere med mer enn ett års varighet falt med 4 700 personer (ikke sesongjustert).

Figur 6. Antall arbeidssøkere fordelt på arbeidssøkerstatus og arbeidssøkervarighet. Juli 2022

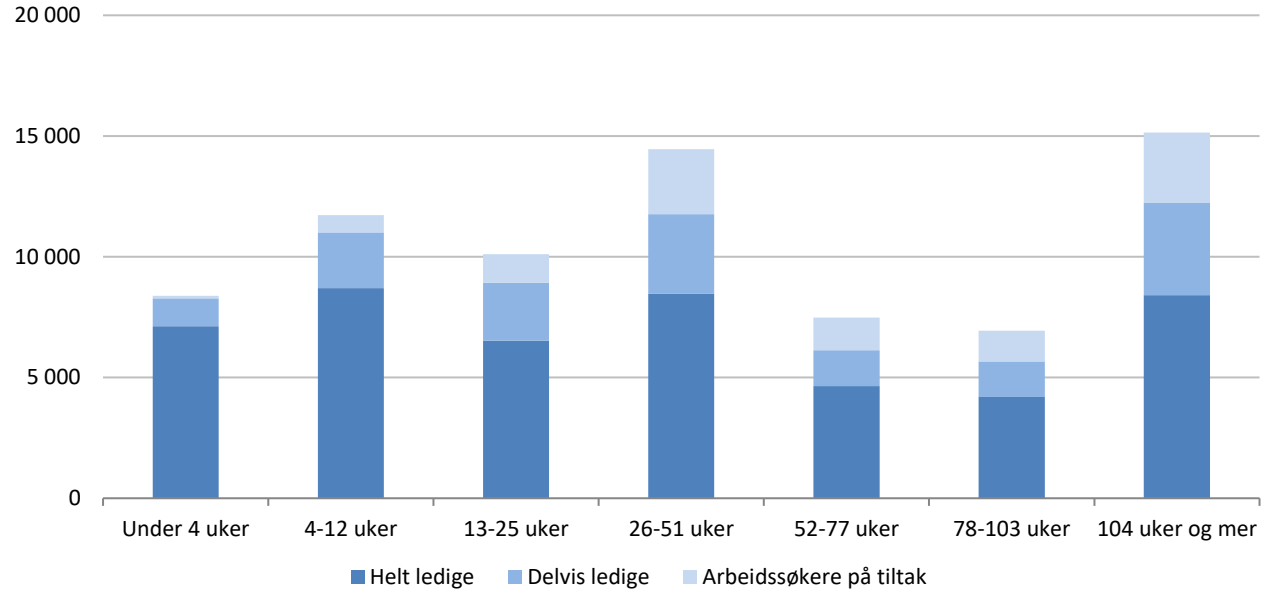

Kilde: NAV

Størst nedgang i Oslo og Rogaland

Antallet arbeidssøkere gikk ned i alle fylker fra juni til juli, ifølge brudd- og sesongjusterte tall. Den prosentvise nedgangen var størst i Oslo og Rogaland (-7 %).

Sammenlignet med juli i fjor har også antallet arbeidssøkere falt i alle fylker (figur 7). Nedgangen var størst i Oslo (-56 %), fulgt av Viken og Trøndelag (-51 %). Nordland har minst nedgang, med 43 prosent færre arbeidssøkere enn i juni i fjor.

Andelen arbeidssøkere er høyest i Vestfold og Telemark, hvor 3,1 prosent av arbeidsstyrken er registrert som arbeidssøkere hos NAV. Trøndelag har lavest andel, med 2,0 prosent.

Figur 7. Endring i antallet arbeidssøkere, fordelt på helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter fylke. Juli 2021 – juli 2022

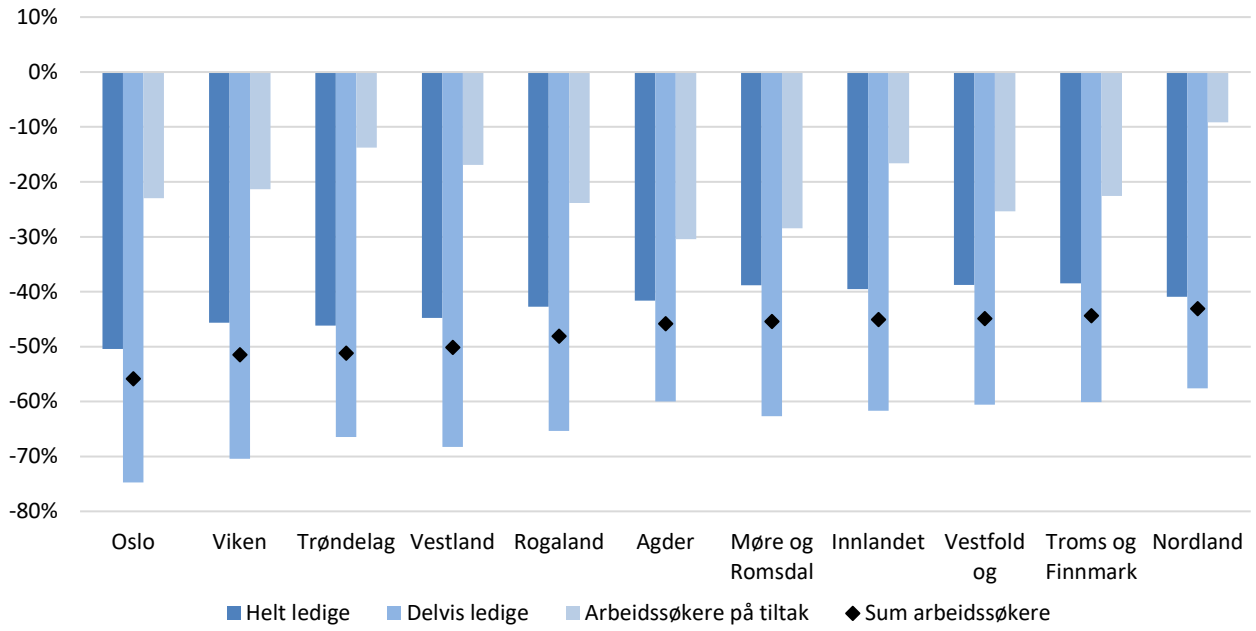

Kilde: NAV

Figur 8. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledige hos NAV. Etter fylke. Juli 2022

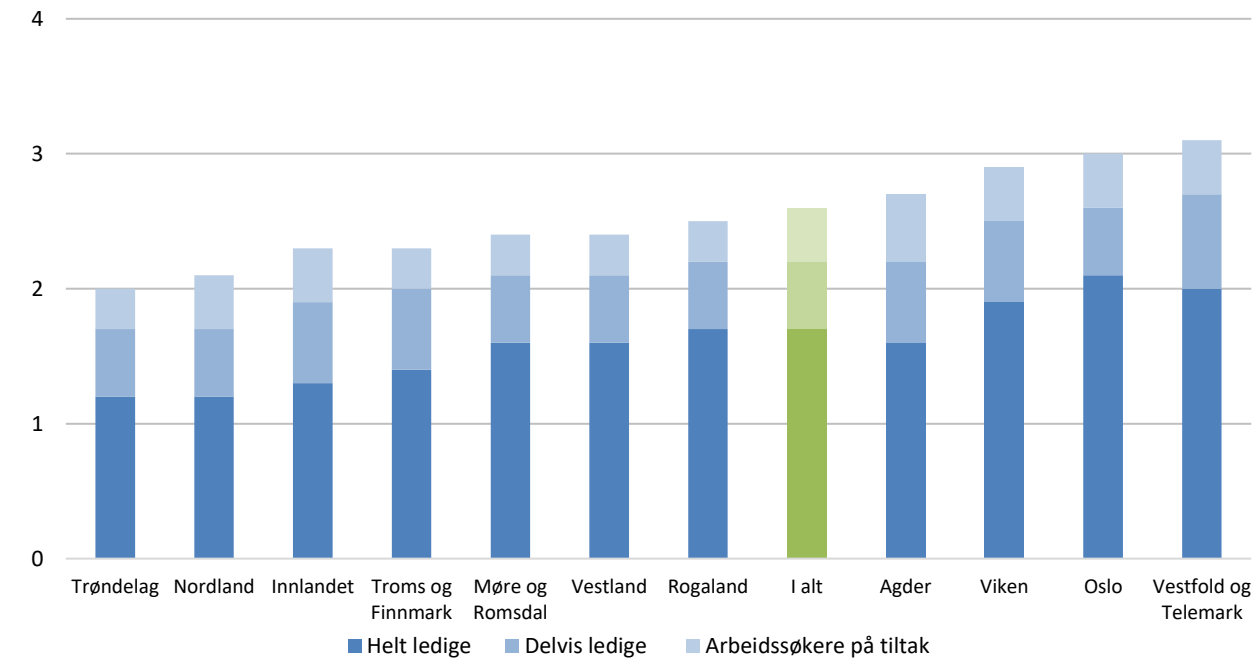

Kilde: NAV

Nesten halvparten av arbeidssøkerne har innvandrerbakgrunn

45 prosent av de som var registrert som helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak i juli var innvandrere[3], noe som utgjorde 33 100 personer. Sammenlignet med juli i fjor har antallet med innvandrerbakgrunn falt med 29 200 personer (-47 %). Det er en noe mindre nedgang enn for de uten innvandrerbakgrunn (-53 %).

Figur 9 viser de 20 vanligste fødelandene blant arbeidssøkende innvandrere. Personer fra disse 20 landene utgjorde 70 prosent av arbeidssøkerne med innvandrerbakgrunn. Ved utgangen av juli var Polen (4 600), Syria (2 400) og Somalia (2 200) de tre største gruppene.

Figur 9. Antall innvandrere registrert som helt ledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis ledig hos NAV, etter fødeland. Dei 20 vanligste fødelandene er vist. Juli 2022

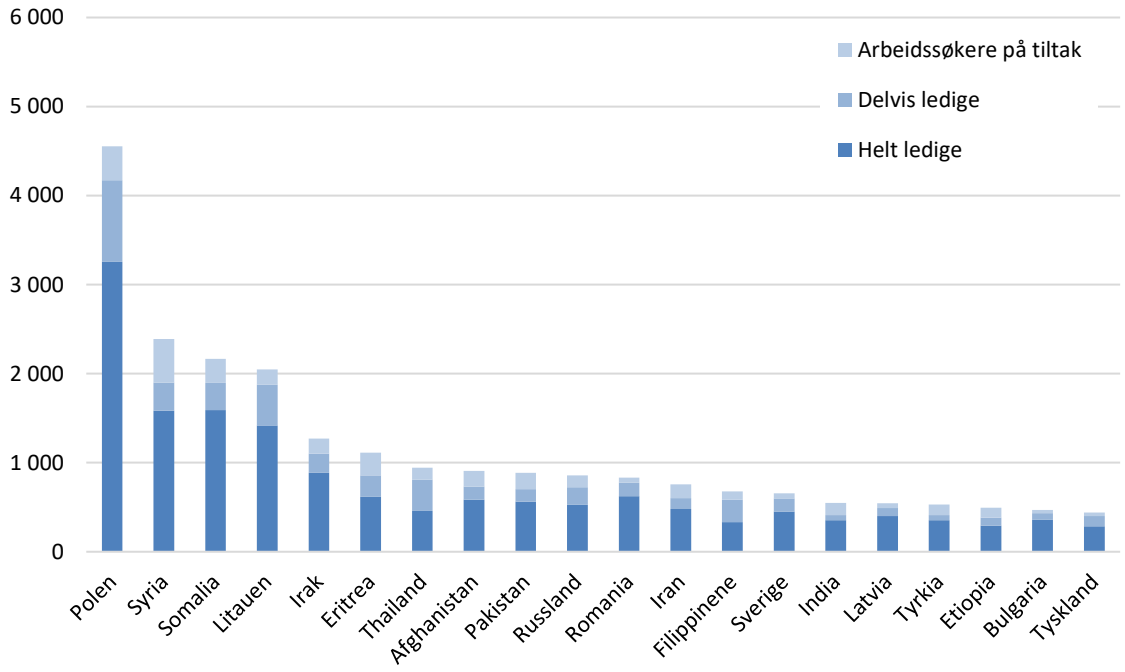

Kilde: NAV

Størst nedgang blant eldre arbeidssøkere

Antallet arbeidssøkere gikk ned i alle aldersgrupper fra juni til juli, justert for normale sesongvariasjoner. De som var 60 år eller eldre hadde størst prosentvis nedgang (-9 %), fulgt av personer i alderen 30-59 år (-7 %).

Andelen arbeidssøkere var høyest blant personer i 30-årene og for gruppen 20-24 år, hvor 3,3 prosent av arbeidsstyrken var registrert som arbeidssøkere. Andelen er lavest for de under 20 år og de over 60 år, med henholdsvis 1,4 og 1,7 prosent (figur 10).

[3] Fra 2022 bruker NAV opplysninger mottatt fra SSB til å definere *innvandrer* i arbeidsmarkedsstatistikken. Dermed følges definisjonen SSB bruker for innvandrere. Se punkt 4.2.9 i Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no for nærmere informasjon.

Figur 10. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter alder. Juli 2022

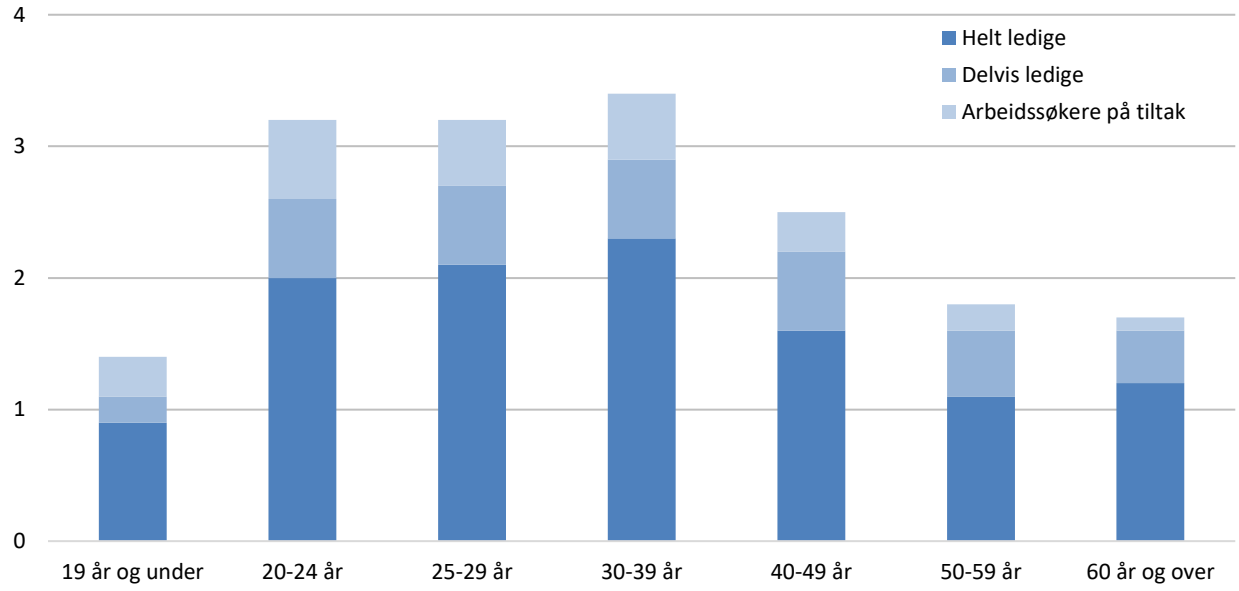

Kilde: NAV

Høyest arbeidsledighet blant personer med lite utdanning

Arbeidsledigheten er høyest for personer med kun grunnskole eller uten registrert utdanning (figur 11). For de med grunnskole som høyeste fullførte utdanning var 4,7 prosent av arbeidsstyrken registrert som arbeidssøkere hos NAV ved utgangen av juli. [4] Det er mer enn dobbelt så høy andel som for de med fullført videregående opplæring. Andelen er lavest for de som har fullført mer enn fire års høyere utdanning, hvor 1,5 prosent av arbeidsstyrken var registrert som arbeidssøkere hos NAV.

Også i antall personer utgjør de med grunnskole den største gruppen av arbeidssøkerne, tett fulgt av personer med fullført videregående opplæring. To av tre arbeidssøkere er i en av disse to utdanningsgruppene.

[4] Fram til 2022 fordelte NAV arbeidssøkarar etter høgaste påbyrja utdanningsnivå. Frå 2022 nyttar NAV opplysingar motteke frå SSB til å definere utdanning. Dermed nyttar me definisjonen SSB nyttar på utdanning. Sjå punkt 4.2.10 i Om statistikken - Arbeidssøkarar - nav.no for meir informasjon.

Figur 11. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter fullført utdanningsnivå. Juli 2022

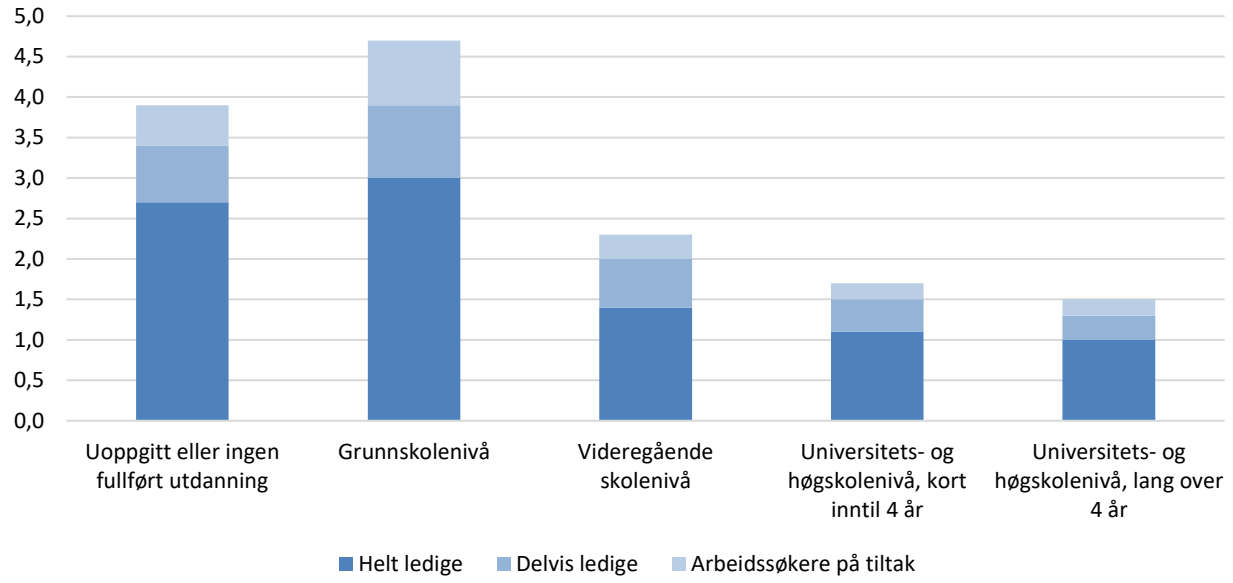

Kilde: NAV

Høy etterspørsel etter arbeidskraft

I løpet av juli ble det registrert 27 900 ledige stillinger på arbeidsplassen.no. Det tilsvarer 1 400 per virkedag, som er om lag 100 færre (-7 %) sammenlignet med juli i fjor. Antallet nye ledige stillinger har gått noe ned de siste månedene, justert for normale sesongvariasjoner, men er fremdeles på et høyt nivå historisk sett. Det var flest ledige stillinger innen helse, pleie og omsorg (6 200), butikk- og salgsarbeid (3 100) og ingeniør- ikt-fag (2 600).

Delvis arbeidslause

En gjennomgang av data fra meldekortene de arbeidsledige sender inn til NAV, viser at om lag 16 prosent av de delvis ledige har arbeidet mer enn 35 timer i gjennomsnitt de siste to ukene. Andelen i juli 2022 er noe lavere enn i juli 2021. Dette vil både være personer som har skiftende arbeidstid og personer som er tilbake i arbeid, men som fremdeles sender inn meldekort. Antallet delvis ledige kan dermed være noe for høyt i statistikken til NAV.

For nærmere forklaring om andre endringer, se Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no

Arbeidsstyrke

Til og med 2021 har NAV benyttet arbeidsstyrketall basert på SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU). Fra 2022 ble dette endret til registerbaserte tall fra SSB, kombinert med tall på registrerte arbeidssøkere fra NAV. For arbeidsstyrken fordelt på yrke ble grunnlaget endret fra sysselsatte til lønnstakere. Dette fører blant annet til at arbeidsstyrken for yrkesgruppen «Jordbruk, skogbruk og fiske» blir for liten og ikke kan benyttes. Dette tallet er derfor stjernet ut i rapportene.

Se punkt 4.2.7 og kapittel 5 i Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no for mer informasjon.